

Mezőgazdasági Főiskola (1974-1986), ATEK Állattenyésztési Kar (1987-1988)

Farkas János

Nagyszámítógépes korszak

A Mezőgazdasági Főiskolán 1974-ben kezdődött a számítástechnika megjelenése az oktatásban és a kutatásban.

1974-77 között a PMMF (Pollack Mihály Műszaki Főiskola) Rókus utcai telephelyén működött a magyar gyártmányú EMG 830 típusú számítógép lyukszalagos I/O egységekkel. A gép FOCAL nyelven is programozható volt. A gépre a Főiskola díjmentesen kapott gépidőt. A gépen elsődlegesen oktatási mintafeladatok készültek a lineáris programozás, szállítási feladat, lineáris regresszió számítás témakörben.

Az EMG 830 1978-ban lecserélésre került egy R-22 típusú számítógépre, amely lyukkártya ki/bemenettel, több mágneslemez- és szalag egységgel rendelkezett. A gépidő szintén ingyenes volt. A számítógépre a Főiskola bérelte a BMDP (Biomedical Computer Program) statisztikai programcsomagot. A programcsomag kutatásban került felhasználásra, a főiskolán kívül a többi társintézmény is használta. Ugyancsak a Főiskola vásárolta meg a magyar fejlesztésű HSRZ hálótervezési programot, amelyet a PMMF hallgatói és oktatói használtak oktatási, kutatási feladatokban.

Az R-22 használatában nagy előrelépést jelentett az 1980-ban megvalósult TAF (Távadat feldolgozás), amely lehetőséget biztosított a számítógép elérésére Kaposvárról. Kaposvárra egy VDDS (Videoton data Display Station) 52700 típusú intelligens terminál, egy DZM 180 mátrixnyomtató és modem 800 baud sebességű dedikált vonallal került telepítésre. A terminál 2 db mini cartridge egységet is tartalmazott, offline módban biztosított szövegszerkesztési lehetőséget. A TAF „bemutatkozása” az 1980. augusztusban megrendezett OMÉK kiállításon volt, a bemutatkozás jelentős hírértékkel bírt.

Az R-22 számítógép 1983-ban lecserélésre került egy R-40 típusú gépre. Ekkor a lyukkártyás I/O helyett a gépterem mellett elhelyezett terminálok biztosították a kommunikációt a számítógéppel. FORTRAN nyelven több program készült. Hallgatók számára Szarvasmarha telepi állományváltási terv készítése, a KATEJ (Kaposvári Tejtermelési Egyesülés) számára havi feldolgozású tej-elszámoló rendszer. A kutatásban jelentősen megnőtt a BMDP programcsomag használata, több kandidátusi értekezés alapult a statisztikai feldolgozásokon.

Az R-40 használata egészen leszereléséig, 1991-ig rendszeres volt.

Mikroszámítógépes korszak

Csak a történeti hűség kedvéért: 1974, az első oktatói számológép HT (Híradástechnikai Szövetkezet) K-106 P típus, 4 alaplűvelet, % számítás

1976-ban beszerzésre került egy SR-52 (Texas Instruments) típusú programozható számológép. A gép 20 memóriaregiszterrel rendelkezett, 224 programlépés tárolással, mágneskártyás adat és

programtároló egységgel. A géphez mágneskártyákon különböző programok (matematikai, statisztikai) álltak rendelkezésre.

1978-ban beszerzésre került 7 db TI-59 (Texas Instruments) típusú programozható számológép. A gép 100 memóriaregiszterrel rendelkezett, 960 programlépés tárolással, mágneskártyás adat és programtároló egységgel, ROM modulok fogadásával. A ROM modulokon különböző könyvtárak (matematikai, statisztikai) álltak rendelkezésre.

Minden géphez tartozott egy PC-100 típusú hőnyomtató. A gépeken oktatás is folyt, elsődlegesen a mágneskártyákon, ROM modulokon található, szakmai programok használatára.

1977-ben beszerzésre került az EMG (Elektromos Mérőműszerek Gyára)-tól egy, az EMG-ben tesztgépként használt, francia gyártmányú CII 10010-es számítógép (CII-Compagnie Internationale pour l'Informatique). A gép ferritgyűrűs memóriával, lyukszalagos I/O eszközzel rendelkezett. Sajnos, a gép véletlenszerűen, de nagy gyakorisággal memóriahibát jelezett, amelyet nem sikerült biztonságossá tenni. Ezért a gép néhány hónap múlva visszakerült az eladóhoz.

1984-ben 7 darab ABC 80 számítógép került a főiskolára. A svéd gyártmányú gépek Zilog Z8 mikroprocesszorral, saját monitorral és magnetofonnal rendelkeztek. Operációs rendszerrel rendelkezett, fejlesztőrendszere BASIC interpreter. A géphez különböző, BASIC nyelvű programot lehetett vásárolni matematikai, statisztikai témakörben. A gépek az oktatásban kerültek felhasználásra, elsődlegesen kész programok alkalmazásával.

1985-ben beszerzésre került egy SZKI (Számítástechnikai Koordinációs Intézet) gyártmányú M08-X számítógép. A gép Z80 mikroprocesszorral, 64 KB memóriával, 4db (8"-es, 160KB kapacitású floppy egységgel, DZM mátrixnyomtatóval rendelkezett. Operációs rendszere a PROPOS volt, ami valójában egy CP/M operációs rendszer. Rendelkezett szövegszerkesztő programmal, valamint FORTRAN és PASCAL fejlesztő rendszerrel, jó adatkezelési lehetőséggel.

A gép elsődlegesen fejlesztési célokat szolgált. Az R-22 számítógépen futó, hallgatók számára készített Szarvasmarha telepi állományváltozási terv lett adaptálva FORTRAN nyelven. A gépen PASCAL fejlesztőrendszer alatt készült a RÖFI névre hallgató, Sertéstelep telepírányítási rendszer.

1986-ban került beszerzésre a Videoton gyártmányú, VT 20/IV számítógép, mágneslemezes háttértárral, 2 munkahellyel, szalagos nyomtatóval. Szoftverként rendelkezésre állt a BASIC interpreter, forrásszöveg szerkesztő, dinamikus adatbázis kezelő. A gépen készült a könyvtári kölcsönzést támogató rendszer.

A gép beszerzésének célja a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok számára nyújtandó szaktanácsadás hardver feltételének biztosítása volt. Ez nem valósult meg, a számítógép rövid időn belül eladásra került.

1986-ban beszerzésre került 2 darab IBM AT számítógép Intel 80286-os processzorral, amely mellett 80287-es coprocesszor is megtalálható volt. Mindegyik gép rendelkezett 80 MB-os merevlemezzel, 2 db 5.25"-os floppy egységgel (360KB, 1.2 MB), CGA monitorral (320x160-as grafikai felbontással). Rendelkezésre állt 1 darab mágnes kazettás egység a programok, adatok tárolására, visszatöltésére. Az egységhez mindkét gépben megtalálható volt az egységet vezérlő kártya. A gépeken DOS operációs rendszer futott.

A számítógépen adaptálásra került a VT 20/IV gépre kifejlesztett könyvtári kölcsönzést támogató rendszer relációs adatbázis-kezelő felhasználásával.

A gépek alapvetően az oktatók számára biztosították az új számítástechnikai ismeretek megszerzését.

1986-ban ugyancsak beszerzésre került 7 darab Commodore 64 típusú számítógép oktatási feladatok ellátására. Mindegyik géphez tartozott Commodore 1541-es mágneslemez egység (5,25'' méret, 170 KB kapacitás). A gépek egy részéhez Commodore színes monitor, a többihez hordozható színes tv tartozott, 2 gépenként pedig Commodore nyomtató. A gépen BASIC

interpreter állt a fejlesztéshez rendelkezésre. Két géphez tartozott CO/M ROM modul is, ami lehetőséget biztosított valódi operációs rendszer használatára